

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2023/24 – 2024/25

(skrajne daty)

Rok akademicki 2023/2024

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Popularyzacja i edukacja w archeologii XXI wieku
Kod przedmiotu*	
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Humanistycznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Archeologii
Kierunek studiów	Archeologia
Poziom studiów	studia II stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	I rok, 2 semestr
Rodzaj przedmiotu	kierunkowy
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr Wojciech Pasterkiewicz
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr Wojciech Pasterkiewicz

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykt.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
2	-	15	-	-	-	-	-	-	2

1.2. Sposób realizacji zajęć zajęcia w formie tradycyjnej zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość**1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)**

ZALICZENIE Z OCENĄ

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Wiedza z zakresu archeologii po studiach I stopnia oraz wiedza o społeczeństwie w zakresie szkoły średniej
--

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów ze sposobami promocji dziedzictwa archeologicznego w Polsce, formami przekazu społecznego i sposobami odbioru
C2	Zapoznanie studentów z zagadnieniami edukacji archeologicznej w placówkach muzealnych w Polsce i w Europie

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu STUDENT:	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	Ma wiedzę dotyczącą roli archeologii w procesie poznawczym, dydaktyce archeologicznej i popularyzacji.	K_W03, K_W12
EK_02	Ma pogłębioną wiedzę na temat archeologii (w tym archeologii regionalnej) ze szczególnym uwzględnieniem metod promowania jej osiągnięć.	K_W12, K_W14
EK_03	Ma wiedzę na temat metod zarządzania dziedzictwem archeologicznym w Polsce i w Europie.	K_W10, K_W14
EK_04	Potrafi rozpowszechniać wiedzę o przeszłości człowieka opartą na danych archeologicznych.	K_U03
EK_05	Potrafi prawidłowo scharakteryzować sposoby prezentowania wiedzy o pradziejach ziem polskich.	K_U03, K_U11
EK_06	Jest gotów do inicjowania działań na rzecz interesu publicznego oraz ochrony dziedzictwa kulturowego.	K_K02
EK_07	Jest gotów do myślenia i postępowania w sposób przedsiębiorczy uczestnicząc w działaniach na rzecz promocji dziedzictwa archeologicznego oraz edukacji archeologicznej.	K_K04

3.3 Treści programowe

A. Problematyka ćwiczeń, konwersatoriów, laboratoriów, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne
1 – Popularyzacji i edukacja archeologiczna. Rys historyczny, dotychczasowe doświadczenia, dawne i obecne podejście do tematu.
2 - Popularyzacja w archeologii na przykładzie rezerwatów i skansenów archeologicznych.
3 – Nowoczesne rozwiązania stosowane w popularyzacji i edukacji archeologicznej (interaktywne wystawy, muzea wirtualne, multimedia, Internet).
4 – Działalność edukacyjna muzeów w zakresie archeologii.
5 – Udostępnianie zasobów dziedzictwa archeologicznego i komunikowanie się ze społeczeństwem.
6 – Eksperyment i rekonstrukcja archeologiczna jako ważne formy popularyzacji w archeologii.

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

3.4 Metody dydaktyczne

Metoda projektów (projekt praktyczny), praca w grupach (rozwiązywanie zadań, dyskusja)

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	obserwacja w trakcie zajęć	ĆWICZENIA
EK_02	obserwacja w trakcie zajęć	ĆWICZENIA
EK_03	obserwacja w trakcie zajęć, wykonanie projektu	ĆWICZENIA
EK_04	obserwacja w trakcie zajęć	ĆWICZENIA
EK_05	obserwacja w trakcie zajęć, wykonanie projektu	ĆWICZENIA
EK_06	obserwacja w trakcie zajęć	ĆWICZENIA
EK_07	obserwacja w trakcie zajęć	ĆWICZENIA

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

PODSTAWĄ ZALICZENIA PRZEDMIOTU JEST AKTYWNE UCZESTNICTWO W ZAJĘCIACH ORAZ ZŁOŻENIE PROJEKTU

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny z harmonogramu studiów	15
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	10
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	25
SUMA GODZIN	50
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	2

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	Nie dotyczy
zasady i formy odbywania praktyk	Nie dotyczy

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

Chowaniec R. 2010, *Dziedzictwo archeologiczne w Polsce. Formy edukacji i popularyzacji*, Warszawa.

Gancarski J. (red.) 2012, *Skanseny archeologiczne i archeologia eksperymentalna*, Krosno.

Szmygin B. (red.) 2014, *Nauczanie i popularyzacja ochrony dziedzictwa*, Warszawa.

Czopek S., Górski J. (red.) 2016, *Między nauką a popularyzacją. Muzea i parki archeologiczne*, Kraków.

Pawleta M. 2016, *Przeszłość we współczesności. Studium metodologiczne archeologicznie kreowanej przeszłości w przestrzeni społecznej*, Poznań.

Banasiak P., Freygant-Dzieruk M., Stawarz N., Wielocha E. (red.) 2020, *Forum Archeologii Publicznej: popularyzacja i edukacja archeologiczna*, Łódź, Toruń.

Literatura uzupełniająca:

Bursche A., Chowaniec R. 2009, Festyn archeologiczny w Biskupinie: komercyjny odpust czy promocja dziedzictwa archeologicznego. W: Kaim B. (red.), *Blisko i daleko. Księga Jubileuszowa Instytutu Archeologii Uniwersytetu Warszawskiego* (s. 69–77), Warszawa.

Czernek K. 2016, Dziedzictwo kulturowe i jego rola w kształtowaniu tożsamości miejsca oraz relacji wśród lokalnej społeczności, *Turystyka Kulturowa*, 6, s. 79–89.

Kruczek Z. 2013, Skansen archeologiczny „Karpacka Troja” – kreacja nowej atrakcji turystycznej i ocena jej jakości. W: Krakowiak B., Stasiak A., Włodarczyk B. (red.), *Kultura i turystyka – miejsca spotkań* (s. 207–223), Łódź.

Pawleta M. 2011, Zabawa w przeszłość. Współczesne formy popularyzowania oraz przekazywania wiedzy na temat odległej przeszłości. W: Leszczyński G. (red.), *Sztuka dla dziecka: tradycja we współczesności* (s. 225–241), Poznań.

Pawleta M. 2016, Festyny archeologiczne: pomiędzy edukacją, popularyzacją a komercjalizacją. *Raport*, 11, s. 257–275.

Pawleta M. 2021, Dziedzictwo archeologiczne w kontekście wyzwań zrównoważonego rozwoju, *Zarządzanie w Kulturze*, 22, s. 305–322.

Werczyński D. 2011, Atrakcje dla turystyki archeologicznej w Polsce. Rezerwaty archeologiczne oraz muzea archeologiczne i zbiory zabytków ruchomych. W: Kuczera M. (red.), *Nowe trendy w naukach humanistycznych i społeczno-ekonomicznych*. T. 2, (s. 35–42), Kraków.